КИЇВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА

ННІ «Інститут геології»

Кафедра ***геології нафти і газу***

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Заступник директора інституту
з навчальної роботи
_____
«__»____2025 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ГЕОЛОГІЯ НАФТОГАЗОНОСНИХ БАСЕЙНІВ УКРАЇНИ

для здобувачів освіти

галузь знань	**Е Природничі науки, математика та статистика**
спеціальність	**Е4 Науки про Землю**
освітній ступень	**магістр**
освітня програма	**Геологія нафти і газу**
блок дисциплін	**«Нафтогазова геологія»**
вид дисципліни	**Вибіркова**

Форма навчання	**денна**
Навчальний рік	**2026/2027**
Семестр	**3**
Кількість кредитів ECTS	**6**
Мова викладання, навчання та оцінювання	**українська**
Форма заключного контролю	**іспит**

Викладач: *Віктор ОГАР, доктор геологічних наук, професор кафедри геології нафти і газу*

Пролонговано: на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

на 20__/20__ н.р. _____(_____) «__»___20__р.
(підпис, ПІБ, дата)

© Віктор ОГАР, 2025 рік

КИЇВ – 2025

Розробник: ***Віктор ОГАР, доктор геологічних наук, професор кафедри геології нафти і газу***

Зав. кафедри геології нафти і газу

_____ Віктор ОГАР
(підпис) (і'мя та прізвище)

Протокол № 1 від « 29 » 05 2025 р.

Схвалено науково - методичною комісією інституту ***ННІ «Інститут геології»***

Протокол № 1 від « 29 » 08 2025 р.

Голова науково-методичної комісії _____ Всеволод ДЕМИДОВ
(підпис) (і'мя та прізвище)

Мета дисципліни – *ознайомити здобувачів з геологічною будовою - стратиграфією, тектонікою, історією геологічного розвитку нафтогазоносних басейнів України, навчити здобувачів самостійно аналізувати особливості геологічної будови нафтогазоносних районів, користуючись різноманітними геологічними картами, розрізами, стратиграфічними схемами тощо.*

Вимоги до вибору навчальної дисципліни:

Відсутні.

Анотація навчальної дисципліни / референс**:**

Програма дисципліни включає характеристику особливостей геологічної будови основних нафтогазоносних провінцій України, а саме будови та складу фундаменту, стратиграфії осадового чохла та елементів його структури. Звертається увага на нафтогазогеологічне районування, розглядаються основні нафтогазоносні комплекси в межах кожного регіону. Засвоєння курсу відбувається також шляхом виконання здобувачів практичних робіт щодо аналізу геологічної будови окремих нафтогазоносних районів з використанням різноманітних геологічних карт, розрізів, стратиграфічних схем, наукової літератури та виробничих звітів.

Завдання (цілі):

- *ознайомлення студентів з особливостями геологічної будови різних осадових басейнів України у зв'язку з їх нафтогазоносністю;*
- *формування уявлень щодо основних нафтових та газових покладів регіону, їх стратиграфічної та структурної приуроченості;*
- *аналіз геологічної будови окремих нафтогазоносних районів з використанням різноманітних геологічних карт, розрізів, стратиграфічних схем, наукової літератури та виробничих звітів..*

Результати навчання:

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		*Форма/Методи викладання і навчання*	*Форма/Методи оцінювання*	*Відсоток у підсумковій оцінці з дисципліни*
Код	Результат навчання			
1.1	*Основні тектонічні різновікові структури різного порядку, в межах яких розташована територія України.*	*Лекція практичне заняття, самостійне навчання*	*Письмова робота Практична робота*	*до 5%*
1.2	*Основні нафтогазоносні провінції та області, що знаходяться на території України.*	*Лекція, практичне заняття, самостійне навчання*	*Письмова робота*	*до 5%*
1.3	*Історію відкриттття та геологічного дослідження нафтогазоносних територій України.*	*Лекція, практичне заняття, самостійне навчання*	*Письмова робота Практична робота*	*до 5%*
1.4	*Геологічну будову нафтогазоносних областей України та закономірності розміщення родовищ в їх межах.*	*Лекція, практичне заняття, самостійне навчання*	*Письмова робота*	*до 20%*
1.5	*Регіональні та локальні нафтогазоносні комплеси та флюїдоупори кожного регіону*	*Лекція практичне заняття, самостійне навчання*	*Письмова робота Практична робота*	*до 5%*

1.6	*Історію геологічного розвитку структур, в межах яких містяться родовища нафти і газу України.*	*Лекція практичне заняття, самостійне навчання*	*Письмова робота*	*до 5%*
1.7	*Геологічне обґрунтування перспективності глибоко залягаючих нафтогазоносних комплексів, нових районів та можливості нетрадиційних колекторів.*	*Лекція практичне заняття, самостійне навчання*	*Письмова робота, Практична робота*	*до 5%*
1.8	*Принципи нафтогазогеологічного районування нафтогазоносних регіонів України.*	*Лекція, практичне заняття, самостійне навчання*	*Письмова робота*	*до 5%*
2.1	*Аналізувати наявну наукову літературу та фондові матеріали, геологічні карти та розрізи для розуміння особливостей геологічної будови певних регіонів України.*	*Лекція практичне заняття, самостійне навчання*	*Письмова робота*	*до 10%*
2.2.	*Визначення перспективності певних нафтогазоносних комплексів.*	*Лекція практичне заняття, самостійне навчання*	*Письмова робота*	*до 5%*
2.3	*Будувати розрізи з використанням наявних виробничих геологічних карт.*	*Лекція практичне заняття, самостійне навчання*	*Практична робота*	*до 5%*
2.4	*Розробляти геологічні моделі нафтогазоносних об`єктів та оцінювати перспективи нафтогазоносності надр в межах окремих регіонів.*	*Лекція практичне заняття, самостійне навчання*	*Письмова робота*	*до 10%*
3.1	*Вміти організувати командну роботу для ефективного вирішення поставленої задачі.*	*Лекція практичне заняття, самостійне навчання*	*Письмова робота*	*до 5%*
4.1	*Застосовувати свої знання для визначення і вирішення питань нафтогазоносності певних об'єктів та прийняття обґрунтованих рішень*	*Лекція практичне заняття, самостійне навчання*	*Письмова робота, презентація*	*до 5%*
4. 2	*Розуміння персональної відповідальності за особисте рішення частини спільної задачі*	*Лекція практичне заняття, самостійне навчання*	*Письмова робота*	*до 5%*

Співвідношення результатів навчання дисципліни із програмними результатами навчання

Результати навчання дисципліни / Програмні результати навчання	**1.1**	**1.2**	**1.3**	**1.4**	**1.5**	**1.6**	**1.7**	**1.8**	**2.1**	**2.2**	**2.3**	**2.4**	**3.1**	**4.1**	**4.2**
ПРН13.1 Ідентифікувати та класифікувати відомі і реєструвати нові об'єкти в складі геосфер, зокрема нафтогазоносності, їхні властивості, явища та	+	+		+	+		+		+	+			+	+	

процеси, їм притаманні.															
ПРН14.1 Забезпечувати геологічний супровід пошуків, розвідки та розробки родовищ нафти і газу.			+	+		+		+	+		+	+			+

Структура курсу: *лекції, практичні заняття та самостійна робота здобувачів.*

Схема формування оцінки:

Форми оцінювання студентів

1. Семестрове оцінювання:

1) Оцінка за контрольну роботу з геологічної будови Західного нафтогазоносного регіону України – 15 балів (рубіжна оцінка 9 балів)

2) Оцінка за контрольну роботу з геологічної будови Східного та Південного нафтогазоносних регіонів України – 15 балів (рубіжна оцінка 9 балів)

3) Оцінка за роботу на практичних заняттях з побудови регіональних розрізів через нафтогазоносні області України – 30 балів (рубіжна оцінка 18 балів)

2. Підсумкове оцінювання *у формі іспиту*: *максимальна оцінка 40 балів, рубіжна оцінка 24 балів. Під час іспиту здобувачи демонструє знання тем, передбачених навчальною програмою.* ***Підсумкове оцінювання у формі іспиту є обов'язковим, при відмові від участі у даній формі оцінювання здобувач не отримає відповідні бали до підсумкової оцінки.***

Результати навчальної діяльності студентів оцінюються за 100 бальною шкалою.

	Семестрова кількість балів	**Іспит**	**Підсумкова оцінка**
Мінімум	*36*	*24*	*60*
Максимум	**60**	**40**	**100**

Студент не допускається до ***підсумкового оцінювання у формі іспиту****, якщо під час семестру набрав менше 20 балів.*

Організація оцінювання: *Контроль здійснюється за модульно-рейтинговою системою та передбачає: виконання 2 контрольних, 7 практичних робіт (де здобувачі мають продемонструвати якість засвоєних знань та вирішити поставлені задачі використовуючи окреслені викладачем методи та засоби проведення). Підсумкове оцінювання проводиться у формі іспиту.*

Шкала відповідності

Відмінно / Excellent	90-100
Добре / Good	75-89
Задовільно / Satisfactory	60-74
Незадовільно / Fail	0-59

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ТЕМАТИЧНИЙ ПЛАН ЛЕКЦІЙ,СЕМІНАРІВ ТА ПРАКТИЧНИХ ЗАНЯТЬ

№	**Назва тем та лекцій**	**Кількість годин**		
		Лекції	**Практичні**	**Самостійна робота**
Розділ 1*. Геологія Західноукраїнського нафтогазоносного регіону*				

1	***Тема 1.*** Геологія та нафтогазоносність Карпатської нафтогазоносної провінції	2	2	4
1.1	Вступ. Основні структурно-тектонічні елементи земної кори та місце території Україна в їх межах. Тектонічне та нафтогазогеологічне районування України.	2	2	8
1.2	Нафтогазогеологічне районування. Передкарпатська нафтогазова область Тектоніка. Літологічно-стратиграфічна характеристика відкладів .	2	2	8
1.3	Карпатська нафтогазоносна провінція. Геологічна будова та геологічний розвиток Карпатського регіону. Історія видобутку вуглеводнів в його межах.	2	2	8
1.4	Промислова нафтогазоносність, нафтогазоносні комплекси Передкарпатської НГО. Нафтогазова область Скибової зони Карпат. Тектоніка. Літологічно-стратиграфічна характеристика відкладів.	2	2	10
1.5	Нафтогазоносні комплекси. Газоносний район Закарпатської западини Тектоніка. Літологічно-стратиграфічна характеристика відкладів Закарпатської западини.	2	2	10
1.6	Газоносні комплекси Закарпатського НГО. Перспективи Закарпатського газоносного району.	2	2	10
2.	***Тема 2.*** Геологія та нафтогазоносність Волино-Подільської нафтогазоносної області	2	2	8
2.1	Газоносний район Волино-Подільської плити. Тектоніка та літолого-стратиграфічна характеристика відкладів Волино-Подільської плити та та Львівського палеозойського прогину.	2	2	8
	Контрольна модульна робота 1			2
Розділ 2. *Геологія Східноукраїнського та Південноукраїнського нафтогазоносних регіонів*				
3.	***Тема 3.*** Геологія та нафтогазоносність Дніпровсько-Донецької нафтогазоносної області			2
3.1	Дніпровсько-Донецька западина, її геологічна будова та історія екологічного розвитку. Тектоніка фундаменту та осадового чохла Дніпровсько-Донецької западини. Літологічно-стратиграфічна характеристика відкладів осадового чохла западини.	2	2	8

3.2	Нафтогазогеологічне районування Дніпровсько-Донецької НГО. Нафтогазоносні комплекси.	2	2	8
3.3	Перспективи видобутку нафти і газу у Дніпровсько-Донецькій западині. Основні напрямки нарощування розвіданих запасів нафти і газу.	2	2	8
4.	***Тема 4.*** Геологія та нафтогазоносність Причорноморсько-Кримської нафтогазоносної області			2
4.1	Причорноморсько-Кримський нафтогазоносна провінція, геологічна будова та історія геологічного розвитку. Літологічно-стратиграфічна характеристика відкладів басейну. Нафтогазогеологічне районування, нафтогазоносні комплекси.	2	2	8
4.2	Перспективи видобутку нафти і газу у Причорноморсько-Кримській провінції та у межах українського сектору континентального схилу Чорного моря.	2	2	8
	Контрольна модульна робота 2			2
	ВСЬОГО ЗА СЕМЕСТР	**28**	**28**	**122**

Загальний обсяг*180* *год.*,в тому числі:
Лекції **– *28 год.***
Практичні заняття **- *28 год.***
Консультації **- *2*** *год.*
Самостійна робота **– *122*** *год.*

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА:

Основні:

1. *Геологія верхньої крейди Причорноморсько-Кримської нафтогазоносної області України (геологічна палеоокеанографія, літогенез, породи- колектори і резервуари вуглеводнів, перспективи нафтогазоносності) : до 95-річчя НАНУ : [монографія] / В. П. Гнідець, К. Г. Григорчук, С. С. Куровець [та ін.]. – Львів : НАНУ, Ін-т геології і геохім. горюч. копалин ; ІФНТУНГ, 2013. – 160 с.*
2. *Геолого-структурно-термоатмогеохімічне обґрунтування нафтогазоносності Азово-Чорноморської акваторії/ П.Ф.Гожик, І.Д.Багрій, З.Я.Войціцький [та ін.]. – К.: Логос, 2010, – 419 с.*
3. *Горючі корисні копалини України: Підручник / В.А. Михайлов, М.В. Курило, В.Г.Омельченко та ін.. – К: КНТ, 2009. – 376 с.*
4. *Карпатська нафтогазоносна провінція / Ред. В.В. Колодій. – Львів-Київ: «Український видавничий центр», 2004*
5. *Маєвський Б.Й., Євдощук М.І., Лозинський О.Є. Нафтогазоносні провінції світу. – К.: Наук. Думка – 2002.*
6. *Нетрадиційні джерела вуглеводнів України. Цикл монографій в 8 томах. Кн.2 Західний нафтогазовий регіон / Крупський, Ю.З. Куровець І.М., Сеньковський Ю.М. та ін. Нац. акціонерна компанія «Нафтогаз України» та ін. – К.: Ніка-Центр, 2014. – 400 с.*
7. *Нетрадиційні джерела вуглеводнів України. Цикл монографій в 8 томах. Кн.3. Південний нафтогазовий регіон /Михайлов В.А., Куровець І.М., Сеньковський Ю.М. та ін. Нац. акціонерна компанія «Нафтогаз України» та ін. – К.: ВПЦ «Київський університет», 2014. – 222 с.*
8. *Особливості геологічної будови і перспективи нафтогазоносності глибокозанурених горизонтів Дніпровсько-Донецької западини: монографія / В. М. Бенько, Б. Й. Маєвський, А. А. Лагутін, В. Р. Хомин. – Івано-Франківськ : ІФНТУНГ, 2013. – 208 с.*
9. *Павлюх О. Особливості геологічної будови та формування покладів газу в Зовнішній зоні Передкарпатського прогину / О. Павлюх // Геологія і геохімія горючих копалин. – 2009. – № 3-4. – С. 31-43.*
10. *Структурно-тектонічна будова Зовнішньої зони Передкарпатського прогину та прилеглої території Волино-Подільської плити / Л. С. Мончак, С. Г. Анікеєв, Б. Й. Маєвський, С. С. Куровець, Т. В. Здерка // Нафтогаз. галузь України. – 2015. – № 3. – С. 10-13.*

Додаткові:

11. *Атлас родовищ нафти і газу України: В 6 т. / Ред. М.М. Іванюта, В.О. Федишин, Б.І. Денега та ін. – Львів: УНГА, 1998.*
12. *Бондаренко В.Г., Скорик А.М. Ухань В.І. Карбонати палеозою Західного Причорномор'я та північно-західної частини шельфу Чорного моря: перспективи нафтогазоносності // Мін. ресурси України, 2006. - №4. – С. 43-44.*
13. *Дудніков М. Геологічна будова та нафтогазоносність південно-східної частини Дніпровсько-Донецької западини / М. Дудніков, С. Паюк // Геолог України. – 2013. – № 1. – С. 72-76.*
14. *Геворкьян В.Х. Альтернативные ресурсы энергетического сырья Украины – газогидраты углеводородных газов Черного моря // Геология и полезные ископаемые Черного моря – Киев: Карбон ЛТД, 1999.*
15. *Леончин М.И. Сенини Б.В. Хортов А.В. Перспективі газоносности кайнозоя Чорного моря/ Вести газовой науки. – 2015. №2 (22). – С. 54-62*
16. *Іванишин В. А. Геологія і перспективи нафтогазоносності Глинсько-розбишівського валу : монографія / В. А. Іванишин. – Чернігів : Десна, 2013. – 272 с.*

17. *Іванишин В. А. Геологія і нафтогазоносність Голотівщинсько-Мехедівсько-Луценківсько- Свиридівського структурного вузла в Дніпровсько- Донецькій западині : монографія / В. А. Івани- шин. – Чернігів : Десна, 2013. – 336 с.*
18. *Крупський Ю. З. Геодинамічні умови формування і нафтогазоносність Карпатського та Волино-Подільського регіонів України. - К.: УкрДГРІ, 2001. – 144 с.*
19. *Нафтогазоперспективні об'єкти України. Наукові і практичні основи пошуків вуглеводнів в Азовському морі : монографія. / І. І. Чебаненко, П. Ф. Гожик. – К. : ЕКМО, 2006. – 340 с.*
20. *Нафтогазоперспективні об'єкти України. Наукові і практичні основи пошуків родовищ вуглеводнів у північно-західному шельфі Чорного моря: монографія / П. Ф. Гожик, І. І. Чебаненко, М. І. Євдощук [та ін.]. – К. : ЕКМО, 2007. – 232 с.*
21. *Нафтогазоперспективні об'єкти України. Геологія нижньої крейди Причорноморсько-Кримської нафтогазоносної області: монографія / В. П. Гнідець, К. Г. Григорчук, С. М. Захарчук [та ін.]. – Львів; К. : ЕКМО, 2010. – 247с.*
22. *Нафтогазоперспективні об'єкти України. Наукові і практичні основи пошуків родовищ вуглеводнів в українському секторі Прикерченського шельфу Чорного моря: монографія / П. Ф. Гожик, М. І. Євдощук, Е. А. Ставицький [та ін.]. – К. : Едельвейс, 2011. – 440 с.*
23. *Лукін О. Ю. Девон Дніпровсько-Донецького авлакогену. Геол. журн. 2006. № 2-3. – С. 26-47.*